

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1710

28. Dies Septembris. Nihil est, exceptâ virtute, quod mortali manu, ac animo immortalis, quæri possit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45477

Quid plura? Eligenda est potius Honestas pericula, quam Utilitas tuta. Sed præter Honestatem, securitas, nec utilitas est, non dico tuta; sed sola virtus est potens prodesse: quidquid juvat, illam juvat. Itaque omnis favor, omne emolumentum Virtus est, aut Virtutem respicit: sive à Virtute fit, sive per ipsam. Alium, si tuis opibus juves, pedes, quibus juves: Virtus cum juvat, juvatur, citat subsidio. Hæc tanta bona, cum Virtus suo contineat complexu, cur eam tuo non dignaris affectu? Cur non desideras, quod tuum potest implere desiderium? Virtus non est noxia, quia nemini nocere non est egens, quia quemlibet ditat. Ardes ergo noxiè ditari? In promptu est modus quem induat hic versus.

Hic bene se ditat, qui semper noxia vitat.

28. DIES SEPTEMBRIS.

Nihil est, exceptâ virtute, quod mortali manu, et animo immortalis, quæri possit. *Valerius Maximus lib. 5. cap. 6.*

Virtus labore acquiritur.

Quid te casto labore multa querere conquereris? Quidquid hic quærit, vel mortale corpus, vel immortalis animus, sola Virtute excepta, non est dignum quæstu, indignissimum obtentu. Itaque, ut canis venaticus sagacissimè odoratur, & invellegat prædam: sic animus immortalis in hac vita mortali, nihil non agat, ut Virtutes acquirat, acquiras augere. Est enim proprium Virtutis, non quid actum, sed quid agendum sit; nec quid absit sibi, sed quid desit.

attendere : unde non tam de quæsito gloriatur, vel de acquisito sibi gratulatur, quam de quærendo est sollicita : Dicerem certè avarum, aut certè Avaritiam similem esse Virtutem. Jugiter fitit, quotidie inardescit, quò plus quæserit, eò sibi pauperior videtur, & plus appetit. Et quia ardet supra modum collere Virtute, nullus ei desiderii est modus. Itaque semper anhelans, semper altius aspirans, dum se comparat, parvipendit. Nunquam dicit consummatum est. Scit hoc tempus esse militiæ, non triumphi, atque ideo nunquam torpet, semper est in actu, nunquam feriatur, perpetuo operatur. Semper quasi nunc incipiens accingitur. Qui omnia percipisse, seque undique consummasse credit; crede mihi non est Virtus, error est Virtuti obvius, atque adversus.

II. Quisquis ad summam se pervenisse credit, in hoc primum fallitur; quod ubi credit esse, non est. Deinde quod illic quærentem viam aberrando deserit, dumque, quod non habet, anticipat, quod habere potuisset, sponte sua negligit. Nihil tam adversum profectui, quam opinio perfectionis. Nemo studet agere, quod se putat peregisse: si omnem vitam ante oculos ponas, perque dies singulos actuum, verborum, ac cogitationum rationem à te ipso exigas, incorruptus arbiter rerum tuarum, videbis quantum vacui in animo sit, quantum vita occupant, sed ut Virtus totum pectus occupet, necesse est totius animi accedat contentio, & conatus, & ardor. Nos mala nostra avidissimè cupimus, bona verò remissimè; unde fit ut divites multi sint, boni autem paucissimi. Nam quid

miri, si citius ad votum ardens intentio, & ferociter contentio, quam voluntas lenta perveniat? quæ minima rerum non habentur gratis, si opus est laborare, ut sis malus, si etiam vitia quibus peris, exigunt diu mentis, quid de virtute speres, quæ nihil in rebus humanis est humanius, nihil inter alta excellens, nihil inter bona melius? Non tu illam, quasi divinum culum curarum, sed ut te ipsum, atque unicum tuum felicitatem cogita.

III. Vaca illi, & insiste summo nisu, totoque animi pondere, cum sit res summi ponderis, nulla quo illi non studeas, effluat momentum, quod ad maximi momenti: omne studium impende, totum super impende, quod rebus vilissimis impendisti; illudque in memoriam revoca, *magis quam comptum verbum M. Varronis, (a) quantum operæ sumpsisti, ut tuus pistor bonum faceret panem, ejus Philosophia vel duodecimam dedisses, tempore bonus jam pridem fuisses. Quod velim intelligi non de Philosophia illa profana, quæ terrena sperare, sed de cœlesti illâ quæ ea quæ sursum sunt, querere docet. Sed perniciosus est hic hominum error, quod se bonos aut ment, si non sint mali, existimentque virtutem esse, carere vitiis. Virtus est, solum sine vitiis esse. Eò res venit, eò contraria est pudor, ut minor malitia pro Virtute sit. O ingratam! ô malignam, & ingloriam gloriam, solum inter malignos non esse, & vituperabilem laudem ejus, cui non alia sit, quam non esse vituperandum. Sine malitia esse, non est bonum esse. Aliud esse non malum, aliud esse probum, Non esse malum, non*

(a) Ex satyr.

Septemb.

non erit malum: fortasse & adhuc malum est; vix, & dubio jure, vituperio liberabitur: nam posse bonum esse, & non esse, ob viciniam saltem malitiæ, iam non bonum est: Laus autem non est non mali, sed boni, & de bonis. Igitur non sufficit, nihil peccitendum agere: sed agere de quo sit gratulandum. Denique cognoscitur arbor ex fructibus, homo ex operibus. Illa autem ut fiat bona, dependet ab intentione, in fructus ab arboris radice. Quia:

A radice mala, nascuntur pessima mala.

29. DIES SEPTEMBRIS.

Culpæ genus est, non fecisse quod summum est?

Theodoricus.

Ut virtutes I. **U**T sis in omni Virtute non tantum magnus, sed inter magnos summus, facile à te impetrabis, si juxta monitum Theodorici Regis, tibi ipse persuadeas, esse genus culpæ, non fecisse quod summum est. Ut hoc facias, multum conferet ad eos oculorum aciem convertere, qui in singulis, aut etiam in omnibus Virtutibus fuerunt summi: Qui vivunt in cœtu laudabili vita, moribusque præstantium, magnum habent subsidium, ut & ipsi virtute sint præstantes, dum in virtutum quibus præcellunt, intuentur præstantiam. Versantur enim in spectatissimo theatro, admirabilium rerum pompa referto, unde cum spectaverunt, & illi virtute fiunt spectabiles. Homero Ulysses videbatur Sapiens, quod mores hominum multorum vidit, & urbes. Et qualia quæso fuerunt ejus spectacula?

Ccc 2

Cico